

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
en de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

22 januari 2025

Kenmerk

WJZ / 96654409

nota

Kamerbrieven uitspraak procedure Greenpeace
stikstofbeleid

Kopie aan

Bijlage(n)

- Kamerbrieven voor tweede en eerste kamer

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Vandaag heeft de rechtbank Den Haag uitspraak gedaan in de procedure die door Greenpeace Nederland is aangespannen over het stikstofbeleid van de Staat. Met de kamerbrief in de bijlage informeert u de Tweede Kamer en de Eerste Kamer over deze uitspraak en de eerste inschatting van de betekenis van die uitspraak.

Advies

- U kunt instemmen met verzending van de brieven met bijlage aan de voorzitters van de Tweede Kamer en Eerste Kamer.

Kernpunten

- De rechtbank stelt Greenpeace voor een belangrijk deel in het gelijk.
- De rechtbank heeft onder andere niet toegewezen de vordering van Greenpeace dat er binnen een bepaalde termijn maatregelen moeten worden genomen om al in 2025 alle rode habitats onder de Kritische Depositiewaarde te brengen. De rechtbank onderschrijft in dit verband dat uit de stellingen van Greenpeace niet (voldoende) volgt dat ten aanzien van de (zeer) urgente gebieden het point of no return nabij is.
- De rechtbank verklaart voor recht dat de Staat onrechtmatig handelt door:
  - o de verslechtering van de stikstofgevoelige natuur, inclusief dreigende verslechtering van de habitattypen en leefgebieden van de Urgente lijst niet tijdig te stoppen,
  - o de wettelijke doelstelling voor 2025 niet te halen,
  - o de wettelijke doelstelling voor 2030 zeer waarschijnlijk niet te halen, en
  - o door niet in het beleid en door inzet van afdoende en effectieve maatregelen steeds prioriteit te geven bij de aanpak van de

Ontvangen BPZ

stikstofdepositie en de daling van de stikstofdepositie op ecologisch gezien de meest urgente habitats.

- De rechtbank beveelt de Staat het nog niet gerealiseerde deel van het stikstofdoel van 50% van het areaal stikstofgevoelige natuur uiterlijk op 31 december 2030 onder toepasselijke KDW-en te brengen met prioriteit voor de habitats vermeld op de Urgente Lijst, op straffe van verbeurte van een dwangsom van 10 miljoen euro.
- De rechtbank verklaart de uitspraak uitvoerbaar bij voorraad zodat direct, ongeacht hoger beroep, uitvoering aan de uitspraak moet worden gegeven.
- De brieven bevatten een korte weergave van de strekking van de uitspraak.
- In uw brieven heeft u oog voor de zorgen die deze uitspraak met zich meebrengt. De rechtbank draagt op dat er aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Dit zal zo snel mogelijk worden besproken binnen het kabinet. U verwijst daarbij naar de Ministeriële Commissie die zal worden ingesteld.